

LUẬT DI SA TẮC BỘ HÒA HÊ NGŨ PHÂN

QUYỀN 22

Phần 3: NÓI VỀ CÁC PHÁP: THỌ GIỚI, BỐ TÁT, AN CƯ, TỰ TÚ, Y, GIÀY DÉP DA, THỨC UỐNG V.V...

Đoạn 7: NÓI VỀ THỨC UỐNG

Đức Phật ở tại thành Vương-xá. Bấy giờ, các Tỳ-kheo mắc phải chứng bệnh mùa Thu. Đức Phật đến các phòng thấy, khởi ý nghĩ: Người đói dùng tô, dầu, mật, thạch mật để làm thuốc, nay Ta nên cho phép các Tỳ-kheo uống. Do đó, Phật tập hợp Tỳ-kheo Tăng và bảo: Từ nay cho phép các Tỳ-kheo bệnh uống bốn thứ thuốc: Tô, dầu, mật, thạch mật. Các Tỳ-kheo uống tô, mùi khó chịu, bạch Phật. Phật dạy: Cho phép nấu chín, hoặc tự mình nấu, hay nhờ người nấu. Nếu không có tịnh địa thì cho phép nấu nơi phi tịnh địa. Các Tỳ-kheo uống tô bị nôn muốn mửa, bạch Phật. Phật dạy: Cho phép dùng trái Ha-lê-lặc, A-ma-lặc, hoặc mật hoặc tỏi, hoặc lương khô, các vật thích nghi để thoa vào miệng cho mất mùi.

Có một Tỳ-kheo mắc bệnh nhiệt cần uống tô, các Tỳ-kheo đi xin tô không được mà lại được sữa, bạch Phật. Phật dạy: Nên nhờ tịnh nhân nấu thành tô, nấu chín khiến cho không có mùi thức ăn để thọ thức uống bảy ngày.

Có một Tỳ-kheo mắc bệnh phong cần uống dầu, các Tỳ-kheo đi xin không được mà lại được mè, bạch Phật. Phật dạy: Nên nhờ tịnh nhân nấu thành dầu, làm cho không còn mùi thức ăn để thọ thức uống bảy ngày.

Có một Tỳ-kheo mắc bệnh nhiệt cần uống thạch mật, các Tỳ-kheo đi xin không được mà lại được mía, bạch Phật. Phật dạy: Nên nhờ tịnh nhân làm thành thạch mật, làm cho mất mùi của thức ăn để thọ thức uống bảy ngày. Các Tỳ-kheo không biết nấu bao lâu thì được, bạch Phật. Phật dạy: Lấy cái muỗng múc đổ xuống, nước chảy liên tục không

đứt đoạn là được.

Có các Tỳ-kheo mắc bệnh phong cần uống mõ bò, mõ lừa, mõ lạc đà, mõ cá, các Tỳ-kheo đi xin không được mà được thịt mõ của bốn loại mõ đó, bạch Phật. Phật dạy: Nên nhở tịnh nhân rán để lấy mõ rồi cô cho kẹo lại. Nếu nấu đúng thời, cô đúng thời, lọc đúng thời và phi thời thọ, không được để cách đêm uống. Nếu nấu đúng thời, cô đúng thời, lọc đúng thời và thời thọ thì được uống bảy ngày.

Có các Tỳ-kheo mắc bệnh mùa Thu nên uống rẽ thuốc, bạch Phật. Phật dạy: Tất cả rẽ thuốc được phép uống, trái của thuốc cũng như vậy.

Có các Tỳ-kheo mắc bệnh mùa Thu nên uống thảo dược, bạch Phật. Phật dạy: Tất cả các thảo dược cho phép được uống.

Có các Tỳ-kheo mắc bệnh phong cần làm thoát mồ hôi, bạch Phật. Phật dạy: Cho phép làm thoát mồ hôi.

Có các Tỳ-kheo mắc bệnh phong nên uống các loại muối trắng đỗ, bạch Phật. Phật dạy: Cho phép uống.

Có các Tỳ-kheo bị bệnh phong cần hòa hợp nước tiểu với dầu, tro, rượu đắng, dùng thoa nơi thân thể, bạch Phật. Phật dạy: Cho phép hòa hợp để thoa.

Có các Tỳ-kheo bị bệnh ghẻ lở mụn nhọt, muối chữa, bạch Phật. Phật dạy: Nên chữa.

Có Tỳ-kheo bị bệnh ung thư cần dùng dao mõ để thoa thuốc, bạch Phật. Phật dạy: Cho phép.

Có các Tỳ-kheo chân bị đau cần mang giày ủng bằng da gấu, thoa mõ gấu, lại cần dùng bột gạo, da rắn, mõ gấu, tô để trong trái khổ qua ngâm nước, bạch Phật. Phật dạy: Đều cho phép. Có Tỳ-kheo mụn nhọt mọc chổ kín, thầy thuốc dùng dao mõ, Đức Phật đi qua gần phía trước, người thầy thuốc bạch Phật: Cái dao đã đến đại tiện môn, xin Đức Thế Tôn nhìn kỹ. Phật nói: Đó là chổ khó bảo vệ, nếu khiến cho phàm phu bỏ mạng thì mất lợi lớn. Từ nay không cho phép dùng dao mõ chổ kín, vì phạm, phạm Thâu-lan-giá.

Có Tỳ-kheo mắc bệnh thời hành nhiệt. Phật dạy: Nên uống thổi hạ được, hạng chế thức ăn, tùy theo bệnh mà ăn.

Có Tỳ-kheo nhặm mắt. Phật dạy: Cho phép làm thuốc nhỏ mắt.

Khi ấy, Ly-bà-đa ăn thạch mật phi thời, A-na-luật nói: Đừng nên ăn phi thời, tôi thấy khi làm thạch mật có tán nhỏ gạo bỏ vào. Ly-bà-đa liền sinh nghi, bạch Phật, nhân việc này Phật tập hợp Tỳ-kheo Tăng, hỏi A-na-luật: Ông thấy làm thạch mật thì tán bột bỏ vào, tại sao người

kia làm như vậy? A-na-luật thưa: Phương pháp làm phải như vậy. Đức Phật bằng mọi cách khen ngợi người ít ham muốn, biết vừa đủ, rồi bảo các Tỳ-kheo: Từ nay, nếu bào chế thuốc phải như vậy thì cho phép uống phi thời.

Lúc ấy, Trưởng lão Uuu-ba-ly hỏi Phật: Bạch Đức Thế Tôn! Thời được hòa với phi thời được, nên dùng bao lâu?

Đức Phật dạy: Nên theo thời được mà dùng không nên theo phi thời được. Thuốc bảy ngày với thuốc trộn đồi cũng như vậy.

Uuu-ba-ly lại hỏi: Phi thời được hợp với thất nhứt được, nên dùng bao lâu?

Đáp: Nên dùng theo phi thời được, không nên để cách đêm mà dùng. Thuốc trộn đồi cũng như vậy.

Lại hỏi: Thuốc bảy ngày hiệp với thuốc trộn đồi nên dùng bao lâu?

Phật dạy: Nên dùng theo thuốc bảy ngày không nên dùng theo thuốc trộn đồi.
